

MISCAREA

Marea manifestație politică din Iași

Duminică 12 Februarie a. c. va avea loc în Iași o mare manifestație politică organizată de partidul național-liberal și colaboratorii săi.

În sălile „Sidoli”, „Elisabeta” și în celelalte săli mari din oraș, vor rosti cuvântări asupra situației politice:

D-nii miniștri I. G. Duca, I. Nistor, Al. Lapedatu, Dr. N. Lupu, I. Inculeț, C. Argetolanu și subsecretarul de stat d. C. Brătianu, precum și fruntașii parlamentari d-nii N. N. Săveanu, președintele Camerei deputaților, Istrate Miclescu, N. Chirulescu, I. Valjean, V. Sassu, Părintele Imbroane ș. a.

De asemenea vor participa parlamentarii și șefii partidului liberal din Moldova, Basarabia și Bucovina cu numeroase delegațiuni județene.

Pe placul Ungurilor

Hotărât lucru!

Așa zisa „campanie de răsturnare a guvernului” pornită de partidul național-tărănist, departe în totul de a produce vre-un ecou în opinia noastră publică, este urmărită cu un interes de dușmanii țării noastre.

Cu deosebire la Budapesta se dă o deosebită atenție acestei campanii, ungurii având toate interesele de a aduna acest material anti-românesc pe care-l procură bunii români, grupați în jurul d-lor Maniu și Mihalache.

Declarația făcută la Iași de către d. Cicio Pop care a afirmat că „în Ardeal era mai bine sub unguri decât sub români” rămâne de sigur un foarte prețios document de care ungurii se vor folosi în țesătura intrigilor diploma-

tice și în campania pe care au deslășuit-o în presa europeană împotriva României.

Declarațiile de felul acesta emanate de la o grupare care se mai intitulează partid național nu pot rămâne neobservate nici de lordul Rothmere apărătorul ungurilor, căroră d-nii Maniu, Vaida, Pop și ceilalți le servesc asemenea măturisiri patriotice.

De aceea opinia publică din țară a reacționat cu putere împotriva acestor acte de trădare națională la cari sistematic se pretează partizanii d-lui Maniu.

Eșecul întrunirii dela Făgăraș este un semn dat de populațiunea din Ardeal, care ignorând orgia retorică a național-tărăniștilor, i-a înfuriat astfel prin abținerea dela orice manifestație.

Haidamacul Halippa

Toate zările, cu excepția celor demagogice și anarhice în care se oglindește politica d-lor Maniu-Stere-Mihalache, relevă așa zisul discurs pe care d. Pan Halippa l'a rostit la Chișinău, discurs în care a pronunțat și următoarea frază:

„Dacă Regele Ferdinand ar trăi astăzi, el ar avea aceeași soartă pe care a avut-o țarul Nicolae al Rusiei!”

Ca unii care îl cunoaștem pe d. Pantelimon Halippa din timpul studenției sale la Iași, nu ne surprinde această măturisire.

Lipsit de orice personalitate, mărginit cu desăvârșire, d. Pan Halippa a acumulat de multă vreme idelle anarhice pe care le-a cunoscut în mijlocul haidamacilor și huliganilor din Rusia. Intreținut la Iași de aceleași idei prin d. C. Stere, d. P. Halippa devenit „conducător” nu se putea afirma decât vorbind așa cum a vorbit.

De sigur că mentorul său intelectual d. C. Stere, îl va aplauda și în elanul său revoluționar îl va îmbrățișa și sărută pentru că prin P. Halippa a răsunat și glasul său.

N'am uitat atitudinea și idealul d-lui C. Stere din timpul războiului când cerea Puterilor Cen-

trale să îndepărteze pe Regele Ferdinand de pe tronul țării.

Dl. P. Halippa mai puțin diplomat, și-a măturisat credința pe șleau, sub o formă și mai brută — așa cum și este.

O înștiințare pentru cetățenii Iașului

— Din partea Primăriei Iași —

În vederea unei regulări încesări a drepturilor Primăriei Municipiului Iași cu leacarea de la data aceasta, nu se va mai elibera nici un certificat, copie după plan sau acte, autorizațiuni, în genere nu se va lua în considerare nici o cerere, până ce petiționarul contribuabil nu va face dovada plății la zi a impozitelor comunale personale și pe clădiri prezentând ultima recipisă a Percepției.

Numărul și data acestei recipise se va nota pe însăși petițiunea introdusă. Singure actele de stare civilă, cererile de scădere, actele de pauperitate și cererile de ajutoare fac excepție.

Casieria acestui Municipiu va observa de asemenea ca ori și ce ordonanță prezentată spre achitare să fie însoțită de recipla Percepției pentru plata impozitelor comunale, pe numele titularului — și care recipisă va fi notată (No. și data) pe ordonanță.

Acste norme vor fi observate cu strictețe, în special de registratura generală, cu prilejul înregistrării.

Inmormântarea prof. M. Tilenschi

Ieri a avut loc înmormântarea profesorului Mihail Tilenschi.

Au luat parte la triste solemnitate profesorii și elevii liceelor Național și Militar, precum și o numeroasă asistență.

La biserica Bana au rostit o cuvântare dl. prof. I. Constantinescu relevând meritele dispărutului, munca neîntreruptă ce a depus, și dragostea sa ce avea pentru școală și elevi. Apoi elevul Timofte din clasa VIII a M. a rostit următoarea cuvântare:

INTRISTATA ASISTENȚĂ,

O nouă durere încearcă răndurile noastre școlare, cu moartea prematură a iubitelui nostru profesor M. Tilenschi.

Nici nu s'a ustat bine țărâna de pe mormântul neuitatului Mihail Tomida, și un al doilea din pleada marelor dascăli, ne chiamă să-l conducem spre locul veșniciei.

Având un suflet nobil și mare, un suflet bun, drept și binevoitor, pe care noi toți l-am prețuit și l-am iubit, astăzi și el pleacă dintre noi, lăsând în sufletul nostru nemărginită durere.

Credincios și statornic în misiunea sa de luminator al copiilor, lăpădându-se cu sfială de toate onorurile și măririle deșarte și zgomotoase, care-l turbau firea modestă și simțitoare predispusă spre traiul cumpătat și liniștit.

Spiritul său era sănătos și bine cumpănit, iar inima sa curată n'a cunoscut nici odată mândria, invidia, ura sau răutatea. La lumina și căldura unui astfel de suflet mare noi, generația fană de astăzi și speranța zilei mâine, ni-am oțelit caracterele și ni-am făcut sufletele.

Liniștit, modest era însoțit pretutindeni de stima și prietenia concetățenilor, de afecțiunea cea mai vie și adâncă, de respectul cel mai devotat al întregii școli, așa a trăit așa a murit. Trăi în mijlocul nostru, în mijlocul copiilor săi dragi, poate, fericit, dar desigur fericit pe mulți dintre noi.

Cei săraci dintre noi l-am cunoscut nu numai lăgimea sufletului său mare, dar și ajutorul său material neprecupețit, ajutându-i să ajungă acolo unde modestia sa prea mare poate l-a oprit să ajungă.

De sigur oropiștii soartei pierd în Mihail Tilenschi, nu numai pe profesorul savant, dar și părintele — mai ales pe părintele înțelept.

A dispărut dintre cei vii, lăsând în urma sa grăitoare dovezi a înaltelor sale calități. Și-a sacrificat viața, pentru acumpli săi elevi; muncind ani de-a rândul ca să dea la lumina tiparului, vasterle cunoștințe, cărțile — fala cărților didactice — de pe care tineretul de azi și de mâine își înșește și și va însuși munca sa fermă și neprecupețită, depusă cu atâta plăcere — de marele nostru profesor și om de știință.

Intristată asistență, acel pe care-l vedeți astăzi nelăsăfășit înaintea D-voastră, profesorul nostru iubit, de dragul nostru, a murit până în ultima clipă a vieții. Voia să dea la lumina o ultimă ediție a cărții sale valoroase. „Atât aș dori, dragii mei, ne zicea el, și apoi făcă-se voia soartei”. Dar soarta, de multe ori prea crudă, ni l-a răpit înainte ca dorința sa să se fi împlinit. A murit între cei care iubea mai mult: între elevii săi, între erubetele sale — simbol al muncii nesfârșite, — și muncind la ultima ediție, simbol al dragostei de părinte și de profesor, ce va purta, nouă, elevilor săi, dar și copiilor din toate școlile din România-Mare. Cine nu cunoaște în țara aceasta pe Mihail Tilenschi? Care dintre elevii lui l-a binecuvântat în gândul său pentru lumina și claritatea expresiunii din manualele sale.

Tovărășia lui era pentru noi plăcută și instructivă, iar sfatul său era ascultat și respectat pentru că se știa că vine dintr-o inimă sinceră, dintr'un cuget curat.

Și-a îndeplinit nobila datorie cu blândete și totdeauna l-am admirat pentru răbdarea neînmormântată cu care ne făcea lecțiunile însoțite de experiențe amănunțite.

Dar azi când destinul nemilos l-a răpit sufletul din trupul slăbit de greaua boală, azi nu ne mai rămâne decât să ne facem un simbol, o icoană caldă a sufletelor noastre, din munca depusă cu atâta generozitate.

Dormi liniștit! Cei cărora le-ai sădit în suflet cultul muncii și al datoriei și-ar face datoria.

Dormi liniștit! Munca de titan depusă pe altarul patriei, nu va fi zadarnică. As-

ăzi în sunetele clopotelor ce te-or petrece până ce bulgării grei ai mormântului te-or acoperi — părintele nostru al tuturor — tu n'auzi numai vestirea tristă de jale. Tu în dangătul trist, monoton și rar ai auzi plânsul miilor de școlari din țara aceasta, ce și plâng prin noi cei care au avut ei mai drag: profesorul lor cel mai drag. Caută, acum, în sufletele noastre, însă spiritul tău să colinde printre noi și vezi tu însăși că dragostea de care te încredințăm nu e o dragoste de „împrejurare” ci e o dragoste de copil față de cel ce fără zgârcenie i-a luminat zi cu zi.

Luminoasă va fi pururi printre noi amintirea ta, via fa fi printre noi exemplul victi- tale tale de sacrificiu.

Iar acum, ultima rugă, către tine, Doamne Dumnezeule, tu cel ce-ai hotărât dintr'un început soarta și viața noastră, ascultă ruga noastră curată și gândurile noastre:

Primește Doamne și hodinește în pace pe cel mai iubit de noi, pe cel mai ales dintre noi, fă ca pământul greu să nu apese de acel ce ne-a înconjurat numai de dragostea sa.

ACTUALITĂȚI STREINE

G. RIOU.

Gaston Riou este un scriitor exuberant și original, o personalitate care impune și îndeplinește în același timp.

Ultima sa lucrare se intitulează pompos și romantic: „Unde s'a născut amorul?” și dl. Riou răspunde precis la această chestiune indicând și data și locul. Ceti- torii cei mai liniștiți se vor revolta cu siguranță, dacă li se va spune că problema nu-și are fațeturii prea îndepărtate și se oprește în veacul al XI-lea, iar ie- gănul este frumoasa provincie Languedoc.

Amorul (ce burlesc sună acest cuvânt), cu toată poezia lui și falanga de senti- mente dezinteresate, era necunoscut anti- chității greco-romane.

Instinctul și dorința au fost astfel mo- delate, priu încrederea reciprocă a iad- răgostilor și prin principiul egalității se- xelor. Dragostea capriciilor tinde să dis- pară, viața își arogă alte posibilități ca până acum.

Și lucru curios, cartea d-lui Riou in- dignează dar convinge la același timp. E un amestec absurd de fantezie și realita- te, o contribuție din domeniul paradoxal.

UN AUTOR... CU- NOSCUT

Întâmplarea aceasta a povestit-o giumeț Jean Giraudoux, scriitorul francez care se bucură de cea mai întemeiată stimă a contemporanilor săi.

E banală poate... dar autentică. Int'o seară se prezintă la el un „meridional”, bine îmbrăcat, cu aere nobile și deplă- sate:

— Domnul meu, sunt avocatul X... am publicat o carte care a produs un vacarm, un vacarm! Văși ruga să vă ocupați de recitarea ei.

— Pentru ce îmi cereți ajutorul, ripostă Giraudoux, când sunteți atât de cunos- cut?

— Vai! răspunse autorul, e drept; dar cu tot scandalul provocat cartea n'am putut-o tipări decât în zece exemplare.

REFLECȚII GAZE- TĂREȘTI

La un cotidian parizian, fiind oareși- care lipsă de material informativ, într'un moment de exasperare secretarul de re- dacție începu să declame:

— Lamartine, V. Hugo, celebriități inu- tile. Îi ignoriez! La ce mi-ar fi folosit toți aceștia, dacă nu-mi puteau redacta un reportaj cuvințios.

Poate avea dreptate confratele parizian, în orice caz afirmația sa rămâne barocă și deplasată.

ABELARDUS

Noul cod al justiției militare

Buc.—Noul cod al justiției mili- tare a fost întocmit. La alcătui- rea lui s'a ținut seamă de indica- țiile date de Consiliul superior le- gislativ.

Zilele acestea proiectul va fi de- pus în Parlament.

CRONICA DRAMATICA

„Voluptatea onoarei”

Trei acte de Luigi Pirandello

Premiera de așară a atras ca deobi- cel un public numeros. Teatrul lui Piran- dello care se bucură și astăzi de un re- marcabil succes în străinătate și care la noi e puțin cunoscut, a fost o inovație îmbucurătoare. Traducerea se datorește d-lui S. Morcovescu-Teleșen.

Piesa cuprinde frumoase tirade filozo- fice și e împregată de un moralism se- nin. Dar publicul nostru n'are pregătirea să poată gusta stilul și frazarea teatrului lui Pirandello. Din această cauză aplau- zele au fost reduse și rare.

Subiectul e simplu, de o simplitate vi- mitoare. Marchizul Fabio Colli (d. N. Radu Demetrescu) găsește un bărbat a- mantel sale Agata Cerni (d-na Anny Braescu). Acesta e prea stimulat, Angelo Baldovini, un om ce nu se compromite, decât pentru desăvârșirea unor idealuri superioare de pace și liniște între con- cetățeni săi.

Geatul lui Angelo (d. S. Teleșen), im- prospătează venic în mintea spectatorilor, necesitatea de a reflecta asupra vieții și a neajunsurilor ei. Călea care duce la de- zastrele acestor neajunsuri o va deschide seniorul Baldovini.

Sufletul idealistului se complăce și în unele note de misticism (scena botezului). Astfel teatrul lui Pirandello apare împre- nat de o filozofie platonice și superioară, dar care-și combină elementele exclusiv din neajunsurile și barbarismul vieții de toate zilele.

Diracția de scenă a d-lui N. Radu-De- metrescu excelentă.

Notăm din ansamblu: dl. Demetrescu, un admirabil marchiz pirandellian, dl. Mor- covescu expresiv, dar prea exagerat în dicțiune, d-nii Nosec (Mauriciu Sotti) și Protopopescu (preotu).

Rolul Agatei Cerni, frumos stilizat de d-na Braescu, însăși în notă d-nele Pro- fir și Melcu.

Publicul a plecat însă cu o impresie ștearsă și nesigură. Fiindcă „Voluptatea onoarei” e una dintre piesele teatrului pi- randellian bană, dar nu strălucită.

I. FR. B.

Informații

— Delegația permanentă a par- tidului național-liberal din Iași întrunită ieri sub președinția d-lui prof. Gh. I. Brătianu, a procla- mat în unanimitate pe fruntașul nostru d. Constantin Crupenschi președinte de onoare al organi- zației.

— La găzduirea din seara de 1 Fe- bruarie în folosul filialei societății pentru profilaxia tuberculozei, s'a adu- nat suma de 69720 lei.

Comitetul filialei mulțumește cu re- cunoștință doamnelor Teodoreanu, Plă- cințeanu, domnilor Sadoveanu, Ghiga și Al. O. Teodoreanu pentru binevoi- torul lor concurs și d-nelor Vioreșcu, Stan, domnișoarelor Veisa Munteanu, Căpățînă și Bărsan care au vândut programe în sală.

Asemenia d-nei Charlotte Schreihen care pe lângă biletele vândute a mai adus și donații în valoare de 4400 lei, domnilor Bragcu și Michelson cari și au pus serviciile gratuite la dispoziția Societății, precum și tuturor celor cari cu dăruire au plătit biletele mai scump decât prețul fixat.

— În noaptea de 4 spre 5 Februarie crt. indivizii Neculai și Ion Ursu din com. Ciurea s'au introdus în locuința oșteanu- lui Ciomaga din aceeași comună furând lucruri casnice și bani. Compania de jan- darmi făcând cercetările a reușit să a- resteze pe cei doi frați hoți.

— Introducându-se prin efracție în ma- gazinul d-lui Josef Goldenberg din str. I. C. Brătianu 164, individul Mihail Părau din str. Sărării 23 a furat mai multe mărfuri după care a dispărut. Începându- se cercetări de către comisarul Dumitriu, el a fost arestat și condus la brigada de urmărire.

— Astăzi la ora 6 p. m. se întrunește senatul universitar sub președinția d-lui P. Bogdan rectorul Universității.

